

POSUDEK OPONENTKY DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno studenta: Bc. Ondřej Tomiška
Název práce: Automatizovaný přepis rukopisných historických dokumentů a jejich využití pomocí moderních IT
Vedoucí práce: Doc. RNDr. Štěpán Hubálovský
Oponentka: Mgr. Klára Rybenská, Ph.D.

Obor a forma studia: Moderní systémy archivnictví, prezenční navazující magisterské studium

Povinná kritéria hodnocení práce	Stupeň hodnocení					
	A	B	C	D	E	F
Formální úprava a náležitosti práce		x				
Logická stavba a členění práce	x					
Jazyková a terminologická úroveň	x					
Náročnost tématu na teoretické znalosti	x					
Náročnost tématu na praktické dovednosti a na čas		x				
Adekvátnost použitých metod a způsob jejich použití		x				
Důkladnost zpracování (jdoucí do podrobností)	x					
Práce s literaturou (citace, poznámky)		x				
Práce s prameny (využití, citace, poznámky)		x				
Vymezení cíle a jeho naplnění	x					
Vlastní přínos studenta		x				
Využitelnost výsledků práce v teorii nebo v praxi	x					

Dílčí připomínky a náměty:

Ondřej Tomiška zpracovával téma moderní a v současné době patřící ke stále ještě méně zmapovaným tématům v našich končinách. Úvodní analýza dostupných pramenů a literatury svědčí o velice dobré znalosti dané problematiky. Členění práce dokazuje určitý metodický přístup autora. První část je poměrně obsáhlou komparační studií zabývající se současným stavem archivní vědy v porovnání s některými západními zeměmi, popisuje také vybrané nástroje a technologie. Další část práce plynule navazuje přehledem vybraných technologií, které jsou určené pro automatizovanou transkripci rukopisných i tištěných archiválií. Autor jakožto zásadní nástroj vidí Transkribus, kterému se věnuje i v samostatné kapitole. Konečně nezapomíná popsat ani online technologie a závěrem se věnuje i zamyšlení nad užitím technologií zmíněných v kontextu hojně skloňovaném Digital Humanities.

Osobně mně potěšilo, že se autor věnuje popisu způsobu zpracování OCR a vhodně charakterizuje jeho obvyklé součásti. Jako silnou část práce vnímám taktéž relativně bohatou řešerši zaměřenou na instituce a projekty nejen v České republice ale i v Evropě. V neposlední řadě představení možností a užití různých digitalizačních a transkripčních platforem. Tady se nabízí otázka – **jakou platformu vnímá sám autor jako po všech stránkách nejvhodnější pro české instituce?**

Místy nicméně chybí odkazy na prameny, které by podložily některá zajímavá tvrzení a zvýšily tak celkovou vědeckou cenu textu. Autor například popisuje „...řadu projektů v ČR, které se zabývají digitalizací a zpřístupňováním archiválií...a jejich problémy...“ (s.81) avšak projekt nejmenuje ani jediný. **Možná může tyto projekty zmínit u obhajoby?** Taktéž bych v částech porovnávání jednotlivých nástrojů uvítala přehledné shrnutí v podobě autorovy tabulky, kde by byly jasně vidět klady či zápory a vzájemné porovnávání jednotlivě popsaných nástrojů podle kritérií, které by si autor na základě znalosti jednotlivých nástrojů a institucí, o kterých píše, stanovil. Též bych viděla jako přínosné spíše než kapitoly *Reflexe a výstupy; Překážky* kapitolu *Diskuse*. Autor se diskutovat (a to obstojně!) snaží v těchto kapitolách, ovšem čtenář si z počátku není jist, zda jde o diskusi nebo spíše o nějaké závěrečné shrnutí předchozích kapitol a na to navázané autorovo zamyšlení.

Po formální a jazykové stránce je práce na dobré úrovni snad jen s občasnými až žoviálními (a dle mého názoru se příliš do odborné práce nehodícími) vsuvkami typu „*Celkem jasné je...*“ Chválím ovšem zařazení seznamu zkratk a slovníčku pojmů.

Celkové posouzení práce a zdůvodnění hodnocení:

Ondřej Tomiška předložil zdařilý text a dostal nárokům kladeným na diplomové práce.

Práci doporučuji k obhajobě.

